

Konstytucja dla silnej Europy

**Deklaracja programowa przyjęta przez Kongres
European People's Party (Europejskiej Partii Ludowej)
18 października 2002 r. w Estoril, Portugalia**

I. Wprowadzenie

01. Świadoma swojej historii i swojego duchowego i moralnego dziedzictwa, Unia opiera się na niepodzielnych, uniwersalnych wartościach godności ludzkiej, wolności, równości i solidarności; wywodzi się z zasad demokracji i rządów prawa. Stawia jednostkę ludzką w centrum swojej działalności poprzez ustanowienie obywatelstwa Unii oraz utworzenie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

02. Decydujemy się działać razem w Unii Europejskiej w następstwie naszych historycznych doświadczeń i w odpowiedzi na wyzwania przyszłości. W ramach Unii Europejskiej zamierzamy rozwijać wspólną cywilizację, która w erze globalizacji łączy ekonomię wolnorynkową ze społeczeństwem opartym na solidarności i poszanowaniu natury. Jest to nasz model społecznej gospodarki rynkowej. Unia Europejska musi się zaangażować w konsolidację i stabilizację wolności i demokracji, praw człowieka, pokoju i dobrobytu na całym kontynencie europejskim i w reszcie świata. EPP opowiada się za modelem trwałego rozwoju społeczeństwa, kierując się solidarnością wobec przyszłych pokoleń.

Narody, które włączyły się w proces integracji europejskiej na podstawie ich własnej, wolnej decyzji deklarują tworzenie ściśle powiązanej, federalnej Unii Europejskiej i łączenie sił po to, żeby wprowadzać w życie te wartości, które EPP uznaje za fundament Unii Europejskiej. Taka odnowiona Unia Europejska

może być utworzona tylko na bazie prawdziwej Konstytucji Europejskiej powstałej w rezultacie Traktatu Konstytucyjnego, który jest przygotowywany przez Konwencję.

03. Nasze poglądy na przyszłość Unii Europejskiej wywodzą się z historycznego sukcesu Integracji Europejskiej w ciągu ostatnich pięciu dekad. Europejska Partia Ludowa czuje się zobowiązana kontynuować osiągnięcia założycieli Wspólnoty i powojennej generacji Chrześcijańskich Demokratów. Bez Jeana Monneta, Roberta Schumana, Józefa Becha, Alcido de Gasperi, Konrada Adenauera i ostatnio Helmutha Kohla Europa nie byłaby tym, czym jest dzisiaj, tj. gwarantem wolności, pokoju i dobrobytu. Po wprowadzeniu w życie takich osiągnięć jak swoboda przemieszczania się ludzi, Jednolity Rynek oraz Unia Ekonomiczna i Monetarna wraz z jedną walutą i spójnością ekonomiczną, Unia Europejska zdąża obecnie do dopełnienia tych osiągnięć poprzez ustanowienie Unii politycznej i reprezentuje największy sukces politycznego działania kiedykolwiek podjętego w Europie.

04. Musimy nadal budować w oparciu o ten sukces. EPP jest świadoma wyzwań, jakie rozszerzona Unia Europejska stanowi zarówno dla swej spójności jak i dla jej instytucji. Jednoczenie Europy, które się zazwyczaj charakteryzuje jako zakończenie nienaturalnego podziału Kontynentu, reprezentuje wyjątkowe wydarzenie, nieporównywalne z poprzednimi procesami rozszerzenia Unii. Dlatego wymagane są dzisiaj nadzwyczajne wysiłki dla kontynuowania sukcesów Integracji Europejskiej. Zdajemy sobie sprawę, że potrzeby dalekosiężnych reform niezbędnych, aby zapewnić osiągnięcie w przyszłości celów określonych przez naszych ojców założycieli. W następstwie globalizacji, społeczeństwa komunikacji masowej i nowych zagrożeń dla bezpieczeństwa, jesteśmy wystawieni na nowe wyzwania, które pochodzą spoza Europy, ale wymagają europejskiej reakcji i odpowiedzi.

05. Historia sukcesu Integracji Europejskiej może być kontynuowana jedynie, jeżeli weźmiemy pod uwagę zarówno życzenia jak i obawy obywateli i uczynimy Europę bardziej dla nich zrozumiałą, wypracowując precyzyjną koncepcję, jasno definiującą kompetencje i pozwalającą na przejrzyste i demokratyczne podejmowanie decyzji. Potrzebujemy więc fundamentalnej reformy, co już stwierdzono w Protokole do Traktatu Amsterdamskiego z 1997r. Naszym zdaniem, musimy wyjaśnić ludziom czego mogą oczekiwać od Europy w przyszłości, po to żeby zrozumieli nowe szanse, które pojawiają się wraz z rozszerzeniem Unii. Pozwoli im to na określenie ich własnego stanowiska wobec potrzeby przyspieszenia, gdzie to jest możliwe, procesu integracji między narodami i krajami Europy, który daje nowym państwom możliwość dołączenia się do Unii. Musimy dostosować dotychczasowe metody integracji do nowych Unijnych warunków, aby ułatwić zrozumienie projektu europejskiego i jego

celów. Europa potrzebuje lepszego zrozumienia siebie oraz swojej aktualnej i przyszłej roli.

06. Dyskusja o granicach Europy jest ściśle związana ze zrozumieniem Europy przez nią samą. Już dawno Europa stała się czymś więcej niż obszarem wolnego handlu gwarantującym wzrost gospodarczy. Obecnie rozwija się w kierunku unii politycznej ze wspólnymi granicami. Musimy posuwać się naprzód zachowując równowagę pomiędzy rozszerzeniem Europy a wzmocnieniem i konsolidacją tej konstrukcji. Uważamy, że należy określić perspektywiczne zewnętrzne granice Europy. Ekspansja geograficzna Unii nie może przeważać nad jej zdolnością do integracji. Unia Europejska winna zaoferować współpracę instytucjonalną krajom, które nie mogą uzyskać członkostwa na obecnym etapie. EPP - Europejska Partia Ludowa proponuje utworzenie Partnerstwa Europejskiego, które byłoby otwarte zarówno dla państw wschodniej Europy, jak i basenu Morza Śródziemnego - podobnego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego - ale z komponentem politycznym. Pozwoliłoby to Europie na umocnienie relacji instytucjonalnych z państwami z Unią sąsiadującymi i w rezultacie byłoby korzystne dla umacniania pokoju i stabilności na całym kontynencie. W tym kontekście bardzo ważne są kompetencje i działania Rady Europy. Jest to jeden z głównych powodów, dla czego bliższa niż dotychczas współpraca między Unią Europejską a Radą Europy jest bardzo ważna dla przyszłości Europy. Od wielu lat Europa jest czymś więcej, niż strefa wolnego handlu. Stanowi ona de facto jednostkę polityczną, mimo iż nie ma jeszcze wszystkich środków do tego, aby w pełni odgrywać taką rolę. Nawet przy istniejących ograniczeniach Europa stale umacnia swoje powiązania z innymi państwami i działa na rzecz pokoju i stabilizacji. Ponadto EPP podkreśla nienaruszalność wewnętrznych granic w Europie.

07. W rosnącej, rozszerzającej się Unii warto przypominać, że kraje członkowskie wchodziły do UE na podstawie ich własnych decyzji. Ponieważ UE to dużo więcej niż strefa wolnego handlu, dla osiągnięcia jej celów musi być zapewnione konstruktywne współdziałanie jej członków.

08. W Nicei, w grudniu 2000 r. głowy Państw i Rządów UE uzgodniły „Deklarację o Przyszłości Unii”. Następnie Rada Europejska podjęta w Laeken decyzję o utworzeniu Konwencji nt. Przyszłości Europy. Europejska Partia Ludowa pozytywnie przyjęła tę oczekiwaną decyzję, gdyż wcześniej właśnie grupa deputowanych EPP/ED pierwsza zasugerowała taką demokratyczną procedurę na kongresie EPP w Berlinie, w styczniu 2001. Na forum Konwencji Europejskiej, EPP - jako spadkobierca chrześcijańsko-demokratycznych Ojców Założycieli - popiera idee Konstytucji Europejskiej i traktuje to zarówno jako wyzwanie, jak i obowiązek. Konstytucja powinna ustanowić podstawowe zasady Unii, inkorporować Kartę Podstawowych Praw, określić nowe ramy instytucjonalne, ustalić klarowny podział kompetencji między Unią a krajami członkowskimi i zdefiniować w jasny i zrozumiały sposób procesy legislacyjne i

podejmowania decyzji w Unii Europejskiej. Ustalenia tej Konwencji muszą stanowić podstawę dla decyzji podejmowanych przez Konferencję Międzyrządową. Konwencja winna zakończyć swe prace najpóźniej w połowie roku 2003, aby stanowić podstawę prac Konferencji Międzyrządowej, która powinna zakończyć europejski proces konstytucyjny przed końcem roku 2003.

09. Europejska Partia Ludowa jest pierwszą partią europejską, która przedkłada klarowną koncepcję Konstytucji Europejskiej. Partie Chrześcijańsko-Demokratyczne, partie Centrowe i partie Reform należące do EPP jako spadkobiercy Europejskich Ojców Założycieli postrzegają tę okoliczność zarówno jako wyzwanie jak i jako zobowiązanie. Konstytucja powinna w sposób klarowny i zrozumiały wyjaśnić kompetencje Unii i Państw Członkowskich, włączyć Kartę Praw Podstawowych jako prawnie obowiązującą oraz zdefiniować przyszłą strukturę instytucji europejskich.

II. Subsidiarność i Solidarność w praktyce: podział kompetencji między Unią Europejską a Państwami Członkowskimi

10. Europa powinna przełożyć na działanie w swój moralny obowiązek solidarności z krajami biedniejszymi. Wspólnota winna traktować jako swoje zadanie stałe zapewnianie realizacji zasad wolności, demokracji, poszanowania praw ludzkich i podstawowych swobód oraz praworządności zarówno w swojej polityce wewnętrznej jak i w stosunkach międzynarodowych. W szczególności, powinna wspierać rozwój ekonomiczny i spójność społeczną w oparciu o Społeczną Gospodarkę Rynkową.

11. Dyskusja o reformowaniu Europy nie jest walką o wpływy między Państwami Członkowskimi a Unią. Naszym zdaniem nie ma między nimi sprzeczności interesów, w świecie globalizacji są to dwie strony tej samej monety. Państwa Członkowskie były i nadal są podstawą rozwoju Europy.

12. Teoretyczne dyskusje o suwerenności wiodą nas na manowce. Już dziś poszczególne państwa działając osobno straciły zdolność zabezpieczenia pokoju, bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego, dobrobytu i wzrostu gospodarczego w świecie globalizacji. Suwerenność można utrzymać tylko w szerszej skali. Problem nie polega więc na przekazaniu suwerenności, lecz przeciwnie - na odbudowie zdolności do skutecznego działania w niektórych zakresach. Zmiany demograficzne i szybki rozwój innych regionów świata powodują nasilanie się takich trendów. W wielu przypadkach mamy tylko taki wybór: albo siła w grupie, we współdziałaniu, albo zmarginalizowanie państwa działającego osobno. Już dzisiaj w wielu zakresach kompetencje są podzielone pomiędzy Państwami Członkowskimi a Unią Europejską. My nawołujemy w ścisłej zgodności z zasadą pomocniczości - do dokładnego określenia zakresu problematyki rozstrzyganej na poziomie Europy. Unia Europejska musi zostać wyposażona w środki do realizacji swych uprawnień w efektywny sposób. To jest jedyna

droga do dorównania innym, rozwijającym się regionom świata i do sukcesu w postaci odnowienia „modelu Europejskiego”.

13. Powinniśmy przygotować dla Unii Konstytucję skierowaną do wszystkich jej obywateli, pomyślaną jako odnowiony pakt założycielski obejmujący różne traktaty i konsolidujący je w jednym tekście prowadzącym do jednego bytu - Unii - posiadającej własną, pełną osobowość prawną. W przyszłości Państwa Członkowskie będą musiały wprowadzić poprawki do Traktatów Europejskich uwzględniające pozycję Parlamentu Europejskiego. Konstytucja winna podkreślać, że Unia Europejska to konstrukcja wyjątkowa, bez precedensu historycznego czy prawnego. Ta konstrukcja jest legitymizowana zarówno przez obywateli, jak i Państwa Członkowskie. Dyskusje o kształcenia państwowym Unii wprowadzają jedynie w błąd.

14. Demokracja i przejrzystość są wytycznymi naszej polityki europejskiej. Większa przejrzystość w procesie podziału kompetencji pomiędzy Unią a Państwami Członkowskimi i znaczącą demokratyzacją europejskich instytucji wywołają i pogłębią entuzjazm dla procesu integracji. Obywatele muszą mieć jasność co do tego, jakie szczeble administracji odpowiadają za jakie decyzje. Dlatego klarowny podział kompetencji ma podstawowe znaczenie dla dyskusji o przyszłości Europy.

15. Nadszedł czas na dostosowanie rozgraniczenia kompetencji pomiędzy Unią a Państwami Członkowskimi do zasad subsydiarności i proporcjonalności; w celu uwzględnienia lekcji historii Wspólnoty, stanowisk Państw Kandydujących i oczekiwań obywateli.

16. Ten projekt Konstytucji musi być związany z ograniczeniem kompetencji UE przy wyjaśnieniu tego w sposób jasny i zrozumiały dla wszystkich obywateli. Dlatego należy poczynić rozróżnienie między trzema kategoriami uprawnień: kompetencje z zasady należące do Państw Członkowskich, kompetencje wyłączne Unii i kompetencje wspólne. Nie ma potrzeby tworzenia list wyłącznych uprawnień Państw Członkowskich, lepiej przyjąć zasadę domniemania, że do uprawnień Państw Członkowskich należy to, czego tekst Konstytucji nie przekazuje Unii. Należy też ustanowić odpowiednie instrumenty prawne dla odpowiednio zdefiniowanych kompetencji w zależności od ich przynależności do każdej z kategorii.

17. Kompetencje samej Unii winny być nieliczne i odnosić się, jak obecnie, do polityki celnej, międzynarodowych stosunków gospodarczych, rynku wewnętrznego (włączając „4 wolności” i usługi finansowe), polityki konkurencji, polityki strukturalną i spójności, Umowy o Stowarzyszeniu i polityki monetarną w ramach obszaru sfery euro. Jednakże do tej listy należy dodać: formułowanie i prowadzenie wspólnej polityki zagranicznej i obronnej, prawne podstawy wolności i bezpieczeństwa oraz konstrukcję budżetu Unii. Wyłączne czy wspólne,

kompetencje te winny zostać wdrożone na poziomie administracji narodowej, regionalnej bądź lokalnej, zgodnie z zasadą bliskości do obywateli.

18. Jednym z ważnych uprawnień Unii winna być odpowiedzialność za politykę strukturalną korygującą różnicowania ekonomiczne między Państwami Członkowskimi, musi ona też w tym celu lepiej koordynować krajowe polityki budżetowe. Unia winna rozwijać obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w oparciu o Kartę Praw Podstawowych; w szczególności w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych UE, imigracji i azylu oraz walki ze zorganizowaną przestępczością i terroryzmem.

19. W innych obszarach należy jasno ustalić, że działania Unii mają jedynie uzupełniać działania Państw Członkowskich, które zachowują kompetencje, jak dziś, do ustanawiania legislacji w takich sprawach jak edukacja, szkolenia, wychowanie młodzieży, obrona cywilna, kultura, media, sport, zdrowie, przemysł i turystyka. Unia respektuje duchowe tradycje oraz różnicowania kulturalne, językowe i prawne istniejące między Państwami Członkowskimi. Kompetencje w tym zakresie muszą pozostać na szczeblu krajowym. Pomimo to Unia zachęca do współpracy również w tej dziedzinie, jeśli jest to korzystne dla wszystkich stron.

20. Preambuła do Konstytucji powinna odnieść się do roli dziedzictwa religijnego Europy.

21. Chcemy stworzyć takie społeczeństwo, w którym ludzie biorą odpowiedzialność na siebie sami bądź poprzez swoje afiliacje lub organizacje. Centralne miejsce w takim układzie powinno zajmować nie Państwo czy Rynek ale samo Społeczeństwo.

22. Wspólne kompetencje obejmują trzy rodzaje obszarów: te w których Unia wyznacza generalne prawa, te w których interweniuje tylko w sposób uzupełniający lub dodatkowo oraz te w których Unia koordynuje polityki narodowe.

W przypadkach, gdy kompetencje są wspólne (tj. Unii i Państw Członkowskich) Unia musi ustanawiać reguły działania w dwóch kategoriach spraw:

- tych które dotyczą polityk uzupełniających lub wspierających określony zakres: ochrony konsumenta, rolnictwa, rybołówstwa, transportu, sieci europejskich, ochrony środowiska, badań i rozwoju technologii, energii, polityki socjalnej i zatrudnienia, polityki imigracyjnej i innych spraw związanych ze swobodnego przepływu osób, promowania równych praw kobiet i mężczyzn, stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich, współpracy w zakresie i podatkowej odnoszących się do Jednolitego Rynku;

- tych, które dotyczą wdrażania polityki zagranicznej oraz wewnętrznej i zewnętrznej polityki obronnej i bezpieczeństwa w zakresie ponadnarodowym.

W tym obszarze legislacja Wspólnoty jest uzasadniona, gdy chodzi o interesy Europy; w tych przypadkach legislacja wspólnotowa ustanowi reguły, ogólne zasady i cele, a gdy istnieje taka potrzeba wspólne wytyczne i minimalne standardy. Legislacja Unii powinna dążyć do ujednoczenia tylko w przypadkach ewidentnych zagrożeń dla równości praw i konkurencji. W powyższych obszarach Państwa Członkowskie muszą zachować swoje uprawnienia legislacyjne tam, gdzie Unia nie korzysta do tej pory ze swoich uprawnień.

23. W dziedzinie polityki zatrudnienia Unia koordynuje polityki Państw Członkowskich zgodnie z procedurami ujętymi w wytycznych dotyczących zatrudnienia, według których odpowiedzialność za walkę z bezrobociem ponoszą Państwa Członkowskie UE. Główna odpowiedzialność za bezpieczeństwo społeczne leży po stronie Państw Członkowskich. EPP jednak, przyjmując z zadowoleniem fakt, że Państwa Członkowskie wymieniają na poziomie europejskim doświadczeń w tym zakresie i sprawdzone reguły. Zgodnie z zasadą subsydiarności Unia przyjmuje na siebie odpowiedzialność w tych obszarach, w których nie mogą sobie poradzić indywidualnie Państwa Członkowskie.

24. Dla przeciwdziałania sztywnemu podziałowi kompetencji należy wprowadzić klauzulę ich okresowego przeglądu. W tej sprawie mechanizm jednomyślności uchwał powinien być dalej stosowany tylko w wyjątkowych przypadkach. Parlament Europejski winien być włączony w procesy decyzyjne. Obywatele UE muszą być pewni, że transfer kompetencji będzie się odbywał przy całkowitej przejrzystości budżetu i pod czujnym okiem Sądu Audytorskiego, tak żeby uniknąć dublowania biurokracji na poziomie UE i Państwa Członkowskiego. Układ kompetencyjny będzie podlegał przeglądowi w 10 lat po jego ustanowieniu.

25. Integracja Europejska polega na zasadzie Jedności w Różnorodności. Jedność w różnorodności leży na sercu Europejczykom. Chodzi o szacunek, akceptację i docenianie wielkiej i bogatej różnorodności europejskim kultur, form ekspresji i sposobów na życie. Budowa jedności europejskiej zawsze opierała się na poszanowaniu różnorodności kulturowej Państw Członkowskich, która wywodzi się i znajduje swój wyraz w bogactwie języków narodowych. A więc różnorodność kulturowa jest demokratycznym i kulturowym kamieniem węgielnym konstrukcji europejskiej, uznanym w Karta Praw Podstawowych UE.

Promowanie różnorodności kulturowej odgrywa ważną rolę w europejskiej integracji społecznej, ekonomicznej i politycznej, zwłaszcza w Rozszerzonej Unii. Wspólnota będzie więc w ramach swych kompetencji uznawać i popierać różnorodność kulturową, włączając języki regionalne i mniejszości narodowych, jako wyraz różnorodności, poprzez zachęcanie Państw Członkowskich do współpracy w tym zakresie i stosowania innych instrumentów w osiągnięciu tego celu.

26. Solidarność europejska powinna pozostać kluczowym elementem integracji europejskiej. Jednakże w rozszerzonej Unii system finansowy powinien być zreformowany po to, aby zwiększyć jego efektywność i umożliwić Unii posiadanie własnych funduszy pozwalających na wspieranie uboższych Państw Członkowskich.

27. Trybunał Sprawiedliwości będzie Trybunałem Konstytucyjnym UE. Powinno się ustanowić w nim Izbę dla rozpatrywania zagadnień konstytucyjnych i praw podstawowych. Powinien zostać wprowadzony system wczesnego ostrzeżenia i dodatkowa procedura opiniowania przez wejściem prawa w życie w celu przeciwdziałania legislacji niezgodnej z Konstytucją. Trybunał Sprawiedliwości powinien być dodatkowo wyposażony w kompetencje w zakresie zagadnień należących obecnie do 2 i 3 filaru. Sprawy do Trybunału powinny mieć prawo kierować: Parlament Europejski, Komisja Europejska, rządy i parlamenty narodowe oraz Komitet Regionów.

III. Integracja Karty Praw Podstawowych do Konstytucji

28. Karta Praw Podstawowych powinna stać się integralną częścią Konstytucji Europejskiej. Aktualnie Karta stanowi polityczną deklarację Komisji, Rady i Parlamentu Europejskiego. W przyszłości powinna prowadzić do prawnie zobowiązujących decyzji. Karta winna zostać inkorporowana jako ważna część Konstytucji, ponieważ jest jednym z podstawowych elementów określający relacje między Unią i jej obywatelami. Jej włączenie do Konstytucji UE podkreśli fakt, że Unia jest „Wspólnotą Wartości”. Postanowienia Karty powinny mieć zastosowanie do wszelkich decyzji podejmowanych przez Unię i przez Państwa Członkowskie gdy działają one w imieniu Unii. Należy przyznać dodatkowe uprawnienia dla Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i dla Sądu Pierwszej Instancji w celu umocnienia Unii i jej relacji z obywatelami.

29. Karta Praw unaocni wszystkim ich prawa podstawowe. Nie chodzi o wprowadzanie nowych praw ale o przyjęcie już uznanych i istniejących porozumień i ich włączenie do Dorobku Wspólnoty. Tym niemniej, zasada równości kobiet i mężczyzn powinna się znaleźć jako osobny bezpośrednio obowiązujący zapis w Konstytucji. Karta umocni UE jako Wspólnotę Wartości i poprawi ochronę praw obywatelskich. Spójną interpretację tych praw będą zapewniały: Europejski Trybunał Sprawiedliwości i Europejski Trybunał Praw Człowieka.

Unia Europejska przystąpi do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka jak tylko uzyska osobowość prawną.

IV. Reformowanie instytucji; Nowe Rozwiązania - więcej demokracji i przejrzystości oraz bliżej obywateli

30. Demokratyczna kontrola musi funkcjonować na wszystkich poziomach. Państwa Członkowskie przekazują różne swoje kompetencje na rzecz Unii Euro-

pejskiej. Trzeba zapewnić stosowanie kontroli demokratycznej zarówno na poziomie europejskim jak i na szczeblu narodowym. Zbliżające się rozszerzenie UE o nowe Państwa Członkowskie drastycznie zwiększy wyzwania dla aktualnej struktury instytucjonalnej i procedur decyzyjnych Wspólnoty. Nastąpi jeszcze większe zróżnicowanie interesów, dyskusje będą bardziej czasochłonne a decyzje trudniejsze do podejmowania. Europejska Partia Ludowa podkreśla potrzebę przezwyciężenia zastoju w procesie reform, ponieważ status quo po prostu nie pozwoli na sprostanie nowym zadaniom.

31. Parlamenti Narodowe winny być umocnione w rezultacie klarowniejszego podziału kompetencji; rządy Państw Członkowskich powinny lepiej współdziałać z parlamentami w sprawach z zakresu polityki europejskiej. Dla zwiększenia roli parlamentów narodowych winny one bardziej skutecznie kontrolować akcje swych rządów na forum Rady. Utworzenie nowego ciała reprezentującego Parlamenti Narodowe na poziomie Unii nie będzie prowadziło do realizacji naszych celów: większej przejrzystości, demokracji i efektywności w procesach decyzyjnych. Te cele powinny być zawarte w Karcie Parlamentów Narodowych i osiągane zgodnie z zaleceniami poprzez ich udział w procesie europejskiej instytucji. EPP przedstawia klarowną koncepcję przyszłego kształtu instytucji europejskich.

32. Unia Europejska nie jest ani klasyczną federacją, ani państwem. Nie powinno to przeszkadzać w zmienianiu niedemokratycznych i nieprzejrzystych procedur. Obywatele i ich zdolność do demokratycznej kontroli są punktem centralnym naszych propozycji zreformowania instytucji europejskich. To właśnie dlatego kompetencje legislacyjne i wykonawcze muszą być klarownie określone i należy ustawić nową hierarchię aktów prawa unijnego w celu budowy przejrzystej Unii respektującej zasadę demokracji. Ponadto, Unia Europejska musi mieć przyznany pełny status osoby prawnej. Obywatele UE mają prawo do przejrzystego proces legislacji i podejmowanie decyzji.

33. Upowszechnienie „metody Wspólnotowej” i zniesienie struktury Unii opartej na poszczególnych filarach stanowi klucz dla przyszłych reform. Zapewni to większą demokrację w UE i większą klarowność dla obywateli.

Parlament Europejski

34. Parlament Europejski, który jest jedynym organem Unii Europejskiej legitymizowanym przez wybory bezpośrednie winien stać się ciałem legislacyjnym na równi z Radą. Te uprawnienia legislacyjne winny m. in. obejmować zagadnienia wspólnej polityki handlowej i polityki konkurencji. Jest to istotne dla uzyskania prawdziwej równowagi między instytucjami i gwarantuje demokratyczny charakter prawodawstwa. W przyszłości ważną rolę w tym względzie powinny też spełniać Europejskie Partie Polityczne.

35. Kompetencje budżetowe powinny być udziałem zarówno Rady jak i Parlamentu Europejskiego.

36. Posłowie winni być wybierani na bazie wspólnych zasad europejskiego prawa wy. borchego, jak np. reprezentacja proporcjonalna; przy której partie polityczne będą demokratycznie wybierać kandydatów do wyborów europejskich

37. Stosując procedurę współdecydowania Parlament Europejski i Rada powinny lojalnie współpracować i szanować uprawnienia nadane im przez Konstytucję.

Rada Europejska

38. Rada Europejska jest kluczową instytucją Unii Europejskiej, która kształtuje polityczną orientację UE. W rozszerzonej Unii, Rada Europejska powinna mieć taką strukturę wewnętrzną, która zapewnia skuteczność kierowania polityką i zwiększa widoczność Unii i jej znaczenie w świecie. Rola Rady Europejskiej powinna być przywrócona do zakresu przewidzianego w Traktacie o Unii Europejskiej, to znaczy inicjatora działań i przedstawiającego wytyczne do nich. Rola Rady jest zasadnicza dla postępów w rozwoju Unii. Zgodnie z uchwałami Rady Europejskiej z Sewilli, jej zakres działań powinien być ograniczony do spraw zasadniczych, aby uniknąć spychania jej do roli ciała interweniującego wtedy, gdy ministrowie nie mogą dojść do porozumienia.

Rada

39. Reforma struktur Rady i jej metod działania jest wyraźnie opóźniona; brak koordynacji pomiędzy różnymi radami departamentalnymi, skomplikowane, niejasne procedury decyzyjne, nieskuteczne debaty skutkują brakiem przejrzystości i niską efektywnością działania. Dodatkowo Rada jest też przeciążona kwestiami administracyjnymi.

40. Procedury decyzyjne w Radzie należy uczynić bardziej demokratycznymi, przejrzystymi i skutecznymi. Jej rola w stanowieniu prawa musi być wyjaśniona i bardziej transparentna. Należy wprowadzić obrady Rady Legislacyjnej otwarte dla publiczności i publikować protokoły z obrad.

41. Spełniając swoją rolę legislacyjną Rada będzie reprezentowała Państwa Członkowskie i koordynowała prace legislacyjne z Parlamentem Europejskim.

42. Z reguły Rada będzie podejmowała decyzje na zasadzie większości głosów. Jednomyślność będzie pozostawiona w tych dziedzinach, w których wymagana jest ratyfikacja decyzji przez Państwa Członkowskie.

43. Istniejąca Rada ds. Ogólnych powinna zostać podzielona: wzmocniona Rada ds. Ogólnych spotykając się bardziej regularnie ma zapewnić spójność decyzji i pozioma koordynację polityczną; podczas gdy specjalna Rada do Spraw Zagranicznych będzie się zajmowała tylko sprawami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

44. Należy zredukować liczbę Rad Departamentalnych. Przejrzystość i spójność decyzji może zostać najłatwiej osiągnięta poprzez skupienie prac w jednej Radzie. Ponadto równa suwerenność wszystkich Państw Członkowskich musi być uwidoczniiona w Radzie. Dlatego wszystkie Państwa Członkowskie powinny mieć równe możliwości przewodniczenia Radzie.

Komisja Europejska

45. Powinna zostać zwiększona wykonawcza rola Komisji oraz jej demokratyczna kontrola przez Parlament Europejski.

46. Należy zagwarantować monopol inicjatywy Komisji Europejskiej jako naczelnego elementu równowagi między instytucjami Wspólnoty i jako ważne źródło rozwoju i doskonalenia unijnej legislacji.

47. Kandydat na Przewodniczącego Komisji Europejskiej ma być zaproponowany Parlamentowi Europejskiemu przez Radę Europejską z uwzględnieniem wyników wyborów europejskich; przez głosowanie kwalifikowana większość głosów. Parlament Europejski kandydaturę akceptuje lub odrzuca w głosowaniu większościowym. W ten sposób europejskie partie polityczne uzyskują możliwość wystawiania własnych kandydatów w toku wyborów europejskich. Dzięki temu zwiększy się zarówno demokratyczna kontrola nad Komisją, jak i udzielane jej poparcie.

48. Przewodniczący Komisji powinien otrzymać prawo doboru członków Komisji w zależności od potrzeb. Komisarz wyznaczony przez Przewodniczącego musi być zaakceptowany przez Radę w głosowaniu większościowym. Parlament Europejski będzie zatwierdzał nominacje Przewodniczącego i członków Komisji.

V. Nasza odpowiedzialność: czas na reformy

49. Europejska Partia Ludowa jeszcze bardziej niż dotychczas pozostaje oddana wizji Ojców założycieli dzisiejszej Europy. Wizjonerskie reformy Europy były skuteczne wtedy, gdy odpowiedzialność spoczywała na naszej politycznej rodzinie. Chcemy przewodzić prezentując jasną i spójną koncepcję przyszłości Unii Europejskiej po to, aby osiągnąć sukces w procesach integracji i by uczynić Europę obszarem pokoju, sprawiedliwości, jak również dobrobytu ekonomicznego i społecznego dla obecnej i przyszłych generacji. Obszarem otwartym wobec świata i zainteresowanym sytuacją krajów rozwijających się.

50. Komitet Regionów reprezentuje rządy na poziomie niższym niż narodowy i w całym ich zróżnicowaniu. Jest jednym ze strażników zasad pomocniczości i bliskości do obywatela.

51. Nasza koncepcja jest wizjonerska, ale nie utopijna. Nasze propozycje reform Unii są konkretne i realistycznie mogą zostać praktycznie wdrożone do

roku 2004. Aby to osiągnąć, proponujemy konkretny harmonogram działań, ściśle powiązany z klarownymi procedurami.

52. To jest nasz wkład do budowy Europy bardziej demokratycznej, przejrzystej i efektywnej inspirowanej przez zasadę solidarności. Celem naszym jest taka Europa, która będzie zdolna do podjęcia wyzwań zglobalizowanego świata i do dawania właściwych, satysfakcjonujących odpowiedzi na pytania obchodzące naszych obywateli. Obszar odpowiedzialności i obowiązki Unii Europejskiej nie kończą się na jej granicach, mają również wymiar globalny. Jako mocarstwo globalne Europa ma za zadanie popierać przestrzeganie praw człowieka, demokracji, rządów prawa, trwałego rozwoju i dobrego rządzenia na całym świecie. Aby to czynić skutecznie, nawołujemy Państwa Członkowskie Unii do tego, aby mówiły jednym głosem na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych instytucji o zasięgu światowym.

53. Reformy instytucjonalne nie są celem samym w sobie, ale są konieczne dla zbudowania Rozszerzonej Europy, zdolnej do działania i zabezpieczenia wolności i demokracji, praw człowieka, pokoju, dobrobytu i spójności społecznej dla wszystkich obywateli.

Z tekstu polskiego tłumaczenia Konstytucji dla silnej Europy korzystamy dzięki uprzejmości www.kartaprzyszlosci.pl